

NAPLÓ

Előfizetési ár:
Egész évre 4 K | Egyes szám ára 4 fill.
Fél 2 K | Pályaudvarokon 6 fillér.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor.

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHÁNY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

Forradalom Törökországban. Összeesküvés a szultán ellen. — Halál a gyaurokra.

A hálás utókor.

Írta: Deréky Antal.

Valahol messze, nem is olyan régen, talán épen csak a múlt héten ünnepet tartottak.

A megemlékezés kegyeletes ünnepét...

Egy szürke kis mezővárosban, melynek egyéb nevezetességei közé tartozik az is, hogy ott látta meg először Somló Sandor, a „Nemzeti Színház“ volt igazgatója, — nem a világot jelentő deszkákat, de az első napsugarat; fokozza ezt a jelentékenységekben nem épen nagybecsült körülményt, egy ennél sokkal nevezetesebb dicsőség, hogy ott született, nemcsak Ung megyének, hanem az egész országnak, egyik legkitünőbb zenei triászja: Lányi Gyula, a mézédés hangu hegedűs, Lányi Samu a lelkekbe markoló gordonkás és Lányi Géza, az ország egyik legelső cimbalmosa, a volt Népszínház kitünő tagja, vagy a mint ő magát jogosan szerette nevezni; a Blaháné kísérelője. Hát erről az utóbbiról, a megdicsőült Lányi Gézaról szól most ez a szomorú ének, aminthogy az ő emlékének szentelték az Ungváriak azt a hálátelt kegyeletes ünnepet, azzal a nagy és őszinte lokális szeretettel, mellyel a jó vidéki közönség a köréből származottakat még a holtuk után is megszokta tisztelni. Onnan, a kegyeletes ünnepély áhitatos csendjéből érkezett hozzánk, a jogosult és felháborító panasz, hogy a magyar nóták egyik hivatott, istenáldotta termelője, művelője és terjesztője emlékünneperől megfélekedtek mindazok, a kik életében gyakran, gyönyörködve élvezték művészetének pazar adományait, melyeket mint *nótakirály* olyan *fejedelmi* bőkezűséggel osztogatott, hogy végre magának, mint *koldusnak* kellett meghalni.

Csak *cigány* volt, mondják a léhák, a cynikusok; — de elfelejtik azt, hogy *magyar cigány* volt és ha a Czinkák, Biharyék, Erdélyiek, Salamonok, Dankók, Lányik, Bokáék s. a. t. *magyar cigányok* nem lettek volna, azóta már a régi magyar nóta sirjánál állanánk, visszاسirhatatlan keservünkkel...

A derék, jó Ungváriak, az ő kicsinyes, szűk látókörű panaszkával azon keseregnek, hogy az ő szeretett cigányuk emlékének szentelt kegyeletes ünnepélyen, — melyet naiv lelkületük megindító szeretetével és hálájával rendeztek, nem jelent meg a fővárosból, a Pósa-asztaltársaságból, a volt Népszínházról, szóval az országból senki, a ki az ő lokális ünnepélyüknek megadta volna a képzelt jelentőségét, vagy mondjuk: országos jelleget, hanem a részvétlenség folytán inkább csak egy kis intim családi ünnepé zsugorodott össze...

Nekik, a saját felfogásuk, egyéni szempontjuk szerint teljesen igazat kell adniok; de ismerve korunk léha ürességét, ismerve a kor kozmopolitikus irányzatát, a pietásnak, az idealizmusnak teljes hiányát, mégis azt kell mondanunk, hogy ne siessenek sértett kegyeletük jogos panaszaival a nyilvánosság ocsmány piacára, mert itt, a Berger Zsigák, Móricok, cabaret-k, Fedák szobalánya és a többi banális Nigger-dalok tömjénező modern világában, csak lekicsinylő, szánakozó, és bántó gonykacszajjal találkozónak...

Átkos öröksége, kiirthatatlan bűne a *magyarnak*, hogy mindenért lelkesedik, mindent megemészt, mindent terjeszt, mindent elismer, mindent pazarul fizet, csak a *magyart* nem. Temetkezni, nekrológot írni, szónokolni, bankettezni, feltűnési viszketegségből a „jelenvoltak“ közt szerepelni, egy nemzet se tud úgy mint a *magyar*. De az utó-

kor hálájára. elismerésére nem számíthat nálunk senki, a ki lelkének gazdag kincseivel gyarapította irodalmunkat, művésztünköt, nemzeti zenénket. Hébe-korba, csupa álszeméremből, hogy egymás előtt pirulni ne kellessék, még rendezünk jeleseink születésének vagy halálának évfordulóján egy-egy szürke semmitmondó, jelentéktelen emlékünnepegyfélé: előadjuk valamelyik porladozó írónk, vagy zeneszerzőnk hátrahagyott művét, de akkor is ott ólálkodik a *hálás utókor* cinikus tollu bírálója, hogy epébe mártott tollával megtépje a halott koponyájának elhervadt babérait s hypermodern magas paripájáról lenézőleg kijelentse, hogy kár volt azt a pókhálós irodalmi mumiót, azt a rég meghaladott álláspontot, a jelenkor untatására halottaiból feltámasztani...

Pedig ha úgy látták volna, azt a sápadt arcú, beesett szemű magyar cigány cimbalmost, mint én még a múlt nyáron is láttam a korondi fürdő enyhet adó fenyvesei között, mint egy élő halottat vánszorogni, ha látták volna, mint ihlette meg olykor-olykor a magyar zene, a magyar dal geniusza, agonizáló lelkét, mint vette kiaszott remegő kezébe a verőket; hogy világították meg sötétben megtörő nagy fekete szemei azt a halavány beteg arcot, mint holdvilág az omladozó romokat; ha hallották volna, hogy még akkor is, mikor már egyik lábával a sir szélén állott, milyen csodás, bűvös dalokat, szívet és lelket megindító varázshangokat csalt ki érzéketlen hangszeréből, akkor talán nem kacagnának, nem gonyolódának úgy az Ungváriak jogosult panaszán, hanem odazarándokoltak volna, abba az egyszerű, kis mezővárosba, ahol még érző szívek, kegyeletes magyarok egybeolvadnak, a magyar lantosnak, a magyar

cigánynak, jól megérdemelt emlékünnepegyére...

Vigasztalódjanak a jó Ungváriak. A mellőzés, a feledés, a kegyeletlenség fájó sorsa, ez országban nem csak őket éri... Nagy Jókaink sirján se nyílt még ki a kegyelet és hála virága, pedig ő annyit pazarolt egy rövid emberöltő alatt, lelkének kincses bányáiból nemzetére, hogy azt a nagy adósságot, vagy annak csak parányi kamatait ez a nemzet, ez a nemzedék évszázadokon át se róhatja le...

A jelen, az önzés durva vad kora gátolja a nemesebb érzések meggyökerezését... Sietünk élni *magunknak* és e vad tülekedésben nem marad időnk a múltba visszatekinteni és *mások* érdemeire is gondolni... Vagy ha már gondolunk, akkor is minden törekvésünk oda irányul, hogy a mások megtépett babéraiból a saját homlokunkra tüzelhessünk illatos leveleket...

A „*Ma*“ emberei büszkén nevezik magukat a „*Holnap*“ hőseinek és az öntömjenezés kábitó illatában megfélekednek a „*Tegnapról*“, arról az időről, mikor a *magyar nemzet*, magyar nyelvét, irodalmát, költészetét, művészetét és zenéjét, a magyar lantosok, hegedűsök, művészek és magyar cigányok mentették meg a pusztító idegen áramlatokkal szemben — a *hálás utókornak*.

Ne keseregjetekek, ne zúgolódjatok és panaszkodjatok tehát, ti derék, becsületos, jó magyar Ungváriak, hogy szerény ünnepélytek nem emelkedhetett fölül, benső lokális, családias jellegén, talán még jobb, még szebb volt így, hogy mélységes gyászotok őszinte kegyeletébe nem harsogott a „*ma*“ és „*holnap*“ ünneprontók cynikus gonykacaja...

A Napló Mindenütt.

— április.

Post festa.

Elmult a nagy hét. A kereszténység legnagyobb ünnepe, a Húsvét. Gyászt öltött a keresztényvilág az Istenember halálának emlékére, hogy a feltámadás ünnepén a megváltás befejezésének öröme annál nagyobb lelkesedéssel zengje: Betelt, ami megvolt irva, dicső lett a Krisztus sirja. És zengte. Egy és ugyanazon ajak zengte az Üdvözítőnek a „Hozsánát“ amely Pilátusnak a „feszítsd meg“ kiáltotta. Ez történt 2000 év előtt, ez történik ma is. — Az Istenember meghalt. A keresztje volt egyben a vég és a kezdet. Mert a halálon túl, nincs és nem is következik semmi. A világ pedig áll az ő hazugságán. Hát nem kiáltunk hozsánát annak, aki nem áll utunkba? És nem kiáltjuk-e a „feszítsd meg“-et arra, aki utunkba akadályokat gördít? Dehogynem! Csak-hogy ma más szavakban kiáltjuk. — A „feszítsd meg“ és a „hozsánát“ is megmaradt. A „feszítsd meg“ ma annyit jelent: Végtelenül sajnálom, ma nem tehetek semmit az érdekében, majd máskor, máskor... A „hozsánát“ pedig annak zengi az éhes, a mindenre képes tömeg, akitől érdekeinek előmozdítását várja. Felkapja vállára, utcáról-utára hordozza. És myrrhából áldozatokat mutat be neki. Kétezer év előtt legalább volt őszinteség az emberiségben. Akkor nyíltan mondták: Eredj! Utunkban állsz! Nem ismerünk! Eredj! Te meg Pilátus feszítsd meg! Ma már másként van. — A mai társadalom nem egyszerre feszíti meg azt, aki nem ért vele egyet és ostromozza a ferdeséget; hanem sunyi módon, álutakon, a rágalom fegyverével tör ellene és... és lassan, lassan feszíti keresztre...

Az Istenember meghalt... Elhordták a kálváriáról a vesztősarángot forgácsdarabokban és őrzik aranyba, gyémántba foglalva. De ha újra eljönne a Megváltó, lefejték az aranyat, a gyöngyöt, ama bizonyos szilánkokról és összerónák újra a keresztet. — Ahasvér pedig állana a kapuban, messzi utról jöhet; rongyos köntösével letörülgetné a megátokozott kőből való padot és mondaná:

— Pihenj meg Uram, egy pillanatra. És átvállalná tőle a keresztet... De jönnének fényes ruházatu, kegyes férfiak, védelmezői Szent-Péter örökének és így szólnának a pihenni kíváncsónak:

Menj! Még egyszer meghalni éretünk, hogy a szilánkokat visszarakhassuk gyémántjainkba... És az Istenember venné a keresztet és megtelné a szíve a tagadással, ahogyan megtelt a mienk — kergetett, szegény Ahasvéroké...

A gorilla.

A gorilláról, — melyről az állattan így elmélkedik: A gorilla, a főemlősök csoportjába, a keskeny orru majmok csoportjába és az ember-szabásu majmok családjába tartozó majomfaj, mely az emberhez hasonló majmok közt a legnagyobb. — Egészen Darwin mesterig nem valami „emberséges“ véleményét táplálták róla az emberek. Mert Darwin egyszerűen kisütötte, hogy a majom, az embernek rokona. Ezt sokan kételkedve fogadják, de mi elhisszük, mert egy jól fejlett gorilla bebizonyította, hogy neki is olyan hajlamai vannak, mint a kedves rokonainak: az embernek.

A gorilla nőt rabolt, mint valami trubadur vagy szerelmes szívi várur. Nem is egyet, hanem kettőt, mert a gorilla biztosan azt tartotta: dupla vagy semmi! Amerikai izü a história, de érdekes. Arról van szó, hogy egy mexikói állatsereglet gorillája egy szép napon kitört a ketrecéből, ápolóját megfojtotta és annak feleségét magával hurcolta a vadonba, ahol az asszony boldog frigyre lépett.

A gorilla, a fiatal férj egy pár héttel utána egy más asszonyt tartott barlangjába és vele is frigyre lépett.

Tehát bigámiát követett el...

De a gorilla ugylátszik ellensége Mohamed tanainak, mert az első „nejének“ kiadta az utat. A kikergetett nőben felébredt az asszony, embertársainak elárulta a hűtlen gorilla rejtek helyét. És az emberek megtámadták a boldog édent. S a szegény gorilla testét tíz golyó járta át. A gorilla „meghalt.“ Az asszonyok okozták a vesztét. Ugy kell neki! Miért nem maradt az állatseregletben? Miért bomlott ő is az asszonyok után? Hát nem nagy gorilla volt ez a szegény gorilla?

Rabok szerelme.

Talán nem is a legfontosabb szociális kérdések közül való a szabadságtól megfosztott emberek szerelmi ügye; de mikor hosszú találmányokat irnak arról, hogy milyen kanalakat használnak a börtönökben, néhány szót megérdemel ez az érzelmi momentum is. — „A rabok szerelme.“ Furcsa kis mondat ez! Hát lehet a rab szerelmes? Igen, ha a költőnek és a közhitnek hinni lehet, a szerelem az a magányos égbolt, amely felett nincsen semmi és amely kormányozza az egész világot, — hát akkor a rabnak is szabad szerelmesnek lenni, sőt kell, — így mondja a Párisban megjelenő „Les hommes“ című lap, — mert a rabot ma nem tekintjük kiközösített parjának, hanem elismerjük emberi jogait. S így az az embertömeg, amelyik valósággal predestinálva van arra, hogy családapa legyen, kénytelen érzelmeinek szárnyait megnyírni. De másrésztől embertelenség is, hogy meglétt férfiakat arra kárhoztatnak, hogy szerzetesi életet éljenek. „Les hommes“ nem akar mást, mint azt, hogy a rabok női látogatóikat tanuk nélkül fogadhassák. Ezt mi is aláírjuk. Mert elvégre a büntető törvénykönyv csak szabadságvesztést és nem szerelem vesztést is szab ki a rabra... Káté.

Szezon.

A magyar fürdők.

Beköszöntött a tavasz s a munkában kifáradt, elernyed embernek ez a gondolat okoz fejtörést:

— Hol töltöm a nyarat? Melyik fürdő adja vissza egészségemet, életkedvemet, munkakedvemet? Melyik, ugyan melyik?

Számit és töpreng, prospektusokat hozat, kérdezősködik, orvosokkal tanácskozik a magyar ember s végül — elmegy valamelyik külföldi fürdőhelyre, ahonnan megkopaszta, elcsigázva, lenyuzva, érkezik meg s nem nyerte vissza az egészségét az idegenben, ahol aszerint taksálják a vendégeket, hogy van e kísértője, személyzete, pénze, vagy csak egyszerűen beteg és szegény. Ez utóbbinak jobb lett volna ki se menni külföldre.

A magyar földet az ég megáldotta sok kiváló gyógyforrással, olyan híresekkkel, mint amilyenek a külföldön nincsenek. Már a rómaiak fölkeresték a budai hőforrásokat, a bihari melegvizet, a délvidéki gyógyhelyeket, az erdélyi gyógyító barlangokat és vizeket. Évszázadokon át a betegek reménye volt a magyar föld jótékony forrásaival s csodálatos, hogy fürdőink fejlesztésére csak a múlt század utolsó évtizedeiben történt az első nagy lépés. Ekkor építették ki egypár nagy fürdőt milliók beruházásokkal, kényelmet és megfelelő ellátást biztosítottak az odaseregülő betegeknek, annyira, hogy ma már ugyanazt a kényelmet, gondosságot fokozottabb mértékben megtaláljuk itthon, mint a külföldön.

A magyar közönség rosszul teszi, ha pénzét külföldre viszi s ott költi el. Nemzeti vagyonosodásunktól von el minden fillért, amiket külföldön szór el, s késlelteti azt, hogy a külföldinél jótékonyabb hatású gyógyforrásaink körül emelt fürdők megfelelően fejlődhessenek. Nem is szólnunk arról, hogy a külföldi fürdőzést a magyar ember gyomra sinyl meg, mert az étkezés egészen eltérő a mienktől s ilyen változtatás káros az egészségre.

Erdély, Felsőmagyarország, a Délvidék és a Dunántul páratlan gyógyfürdői és üdülő helyeire gondoljon mindenki most, amikor összeállítja nyári üdülésének programját. Jó orvosokat, helyes igazgatást, olcsó lakást s igazi gyógyszereket kap ott a fáradt ember, nem pedig hamisított és összepanacsolt gyógyvizet, grombaságot, hiányos étkezést s s végén nagy számlát, mint külföldön. Ha valamit tart magára és egészségére, hazafias céljaira, csak *magyar fürdőre menjen a magyar!*

Virágos Budapest.

Ez most a hírlapok, a főváros társadalmának és háztulajdonosainak szálló igéje.

És ha ez nem lesz olyan divatnak alávetett, hirtelen felbuzduló és ép oly hirtelen elenyésző szalmaláng, mint annak idején a hazafiasság jelében megindult Tulipán-mozgalom volt, akkor rügyfakasztó május első éjjelén szép fővárosunk gyönyörűsége virágos kertté alakul át.

A mindennemű gyönyörű virágok beszerzésére melegen ajánljuk az 1892-ben alapított

Kerschitz Antonia

virágtermét

VII., ker. Erzsébet-körút 15. szám.

Telefon 12-12.

hol csokrok, növények és koszorúk gazdag választékban a legutányosabb árban kaphatók és vidéki megrendelések is pontosan teljesítenek.

BÖR és talp, legjobb cipőtársak részek

saját készítmény, óriási választékban, dacára a nagy drágulásnak, rendkívül olcsó árban kaphatók. Gyöngy Sándor bőrgyári raktárában BUDAPEST, III., Tavasz-u. 1. Elismerő oklevéllel kitéve 1904-ben. Képes árjegyzék ingyen.

Dr. König Jzso

Villanygyógyító- és Röntgen-Intézete.

Elektromágneses gyógyítás

magas feszültségű áram, kék fénykezelés, villamos fényfürdők és az összes egyéb villamos gyógy módok

BUDAPEST, IV., Károly-körút 24. I/1. Lift.

Telefonszám 102-39.

Bevált gyógy mód minden idült bajnál.

Uj FINSEN-féle ivlámpafürdők

sikerrel alkalmazva szív-bajok, véredényelmeszesedés, szívzorongási rohamok, szivizombajok és ideges szív baj ellen.

Rendelés délelőtt 8-11-ig, délután 2-6-ig. Kívánatra prospektus.

Hol a női élet mostanában?

Na hiszen lesz itt nagyszerű hadd, hadd el hadd!

„Az én kis pana-pana-panamám“

Nem hiába feministák, de olyan pikáns a kis ügy!

Írók kontra írók?

Mig a szerencsétlen Honhaza évszázados átkai fölött sötétben borong és mig a Sailer szobrokat mozsárban török akár a száraz zsemlyét... őh azalatta Honhaza testén egy nagy kérdés sajog át. Hol a „Női Élet“ című asszony újság? Hol vannak az előfizetési pénzek. Kis panamákról susog a fáma...

Kérjük szépen, az asszonyok — mint olyanok — elhatározták, hogy: coki férfiak, azaz papucsba magyar! Na persze ez a tiszteletré méltó jelző egy jól szerkesztett asszony újságot követelt. Egy-kettő-három négy. Beiratkoztak roskadozó cukros, turos, lekváros hátuközös konyhánkba és hozzá láttak az előfizetések gyűjtéséhez és felküldték azokat a híres neves, émelegős, véres, de olyan izéesen édes versikeket irkázó *Alba Nevis* — van-e a ki-e nevet nem ismeri? — hez. Hát csak nem született meg az a „Női Élet“, de az előfizetések sem jöttek el vissza. A közös konyhák is megbuktak közben, mire felsőteszéri *Hofbauer* Olga fogta magát és elkezdett egy aradi lap hasábjain levelezni *Alba Nevis*-sel. Ez a levél így végződik:

„Én az *Alba Nevis* által szerkesztendő hetilapra: *Női Életre* gyűjtöttem harminc előfizetőt, az összeget Egyszázötven koronát, a *Női Élet* szerkesztőségének beküldtem. Miután tervezett lap, *Alba Nevis* szerkesztésében meg nem indul, a *Női Élet* szerkesztőségétől követelem hogy fenti összeget egy héten belül címre visszaküldje.

Ha ezen felszólalásomnak, mint a márciusban írott ajánlott levelemnek eredménye nem lesz, kénytelen leszek az ügyet az illetékes helyre áttenni. Arad, 1909. április 14. Felsőteszéri *Hofbauer* Olga.

Kíváncsiak vagyunk, hogy e kis levélre mit fog válaszolni *Alba Nevis*? De kíváncsiak vagyunk arra is, hogy mi lesz a bizonyos egyszázötven koronával? Reméljük a „Női Élet“ „lett volna“ szerkesztője nem fogja elénekelni azt az ismert kuplét: Pénzem, az nincsen nekem...

Irodalom, művészet.

Hirlapírók iskolája.

— Egy hirlapíró a hirlapírásról. —

Radó Sámuel, a félhivatalos „*Magyar Távirati Iroda*” szerkesztője, a politika szövevényes intézése közben, — hogy mikor jutott rá ideje, nem tudjuk, — egy könyvet írt. Könyvnek nevezzük, mert osztályozni kissé bajos volna ezt a pompás, gyönyörűséget nyújtó írást, amely értekezésnek nem unalmas, essaynek nem száraz és nem nagyképu, ellenben szípközlik az ötlettől, ragyog a szellemről, s annyi tudás van benne, mint — egy zseniális hirlapíróban, kinek műveltségét csak fölülényes könnyedsége teszi természetessé.

Mit akar a szerző ezzel a könyvvel? Látszólag, paradox címénél fogva, be akarja bizonyítani, hogy ujságíró iskola nem kell, bár *Zilahy Simon*, aki a könyvhöz előszót írt, azt mondja, hogy *iskoláztatás* kell. De ezt elintézi nagyon kedvesen „az okleveles publicista” című fejezetben, ahol kimutatja, hogy az ujságírás fölülényes a mesterség fölkelleke, vagyis a részletezés nem az ő dolga.

Amit ezután ír, az nagyszerű képe a modern hirlapírás élettanának, jelentőségének s lelkes, izléses dicsőrete ennek a művészetnek, amelyet mindenfelől támadnak, s nélküle el- lenni mégse tudnak. A hirlapíró és a politikusok szoros kapcsolatban állanak egymással s nem egy hirlapíró lesz nemzetének vezető államférfia, mint *Thiers*, *Jules Ferry* és *Disraeli*. S míg hatalmas a sajtó, példákall igazolja, de egyúttal kegyetlen szakzammussal ostromozza a sajtót ért támadásokat.

A legérdekesebb rész, ahol tüzes lélekkel magyarázza a sajtó maga sabb hivatását s igen helyesen nem írja föl égbekiáltó vétkül azt, ha a lap meg akar élni a lapból. De azért nem bántja őt, ha az ujságíró nem közkedvelt, mert épp oly kevésbé lehet az, mint a kéményspró — hófehér.

„Bismarck sajtóirodája” címen megírja, hogy a német egység megteremtője olyan kormány-hirlapokat tudott teremteni és irányítani, a melyeket a közönség is olvasott s ha sok rosszat is mondott a sajtóról, nagyra becsülte azt, mert tudta, hogy nem a hirlapíró a hazug, hanem a politikus, aki felhasználja. Ez a háború technikája, de nem érinti a sajtó tisztességét.

Ezután műveltségünk hiányaira mutat rá és sürgeti a latin-görög nyelvtanítás eltörlését s helyette a modern, élő nyelvek tanítását. Sürgeti a külföld helyes értesítését s az európai közvélemény tájékoztatását.

Végül a hirlapíró függetlenségéről ír ötletes sorokat s kimutatja, hogy teljes függetlenség nincs, de az igazságot kerülő úton mégis meg lehet mondani s az igazság és gondolatszabadság győzelmét biztosítani.

Ezzel záródik be a nekünk kedves, mesterségünket szerető, azért lelkesülő s művészetté emelő könyv, amelynek ára: 2 korona s amelyet haszonnal és élvezettel olvashat mindenki. Kapható a kiadónál: **Rákosi Jenő** Budapesti Hirlap ujság-vállalatánál. Nem sok azért, hogy megismerkedünk egy zseniális ujságíróval.

Náday Ferenc temetése. Megkondultak a gyászharangok — pénteken egy negyed 4 órakor... Náday Ferencet, a Nemzeti Színház nagy művészt búcsúztatták... Jó Ferinket, ki 47 esztendőig szolgálta a színpadi muzsa zászlaját kísérték utolsó útjára. Náday Ferenc elfoglalta a maga sírját. Hosszu vándorlás, sok viszontagság után tért pihenőre. — A nagy művész temetésén egy a főváros, mint a vidék irodalmi, művészi, közéleti nagyságai megjelentek és megjelent a nagyközönség is, hogy utolsó „Isten hozzádot” mondjon a muzsa halottjának... Megkondultak a gyászharangok, zúgtak-bongtak, búcsúztatták — Náday Ferencet.

A Népligeti Szinkör. Micsey F. György színtársulata vasárnap kezdte meg működését. Ha a társulat névsorát nézzük, megállapíthatjuk, hogy *Micsey* igazgató olyan elsőrendű társulattal vonult be a Népligeti Szinkörbe, amelynek sorában a vidék legjobb erőit találjuk, sőt olyanokat is, akik már kiállottak a fővárosi színházi közönség tűzpróbáit is és csupán a színi népségben túltengően feltalálható művészi ambíció sodorta őket a Népligeti Szinkör sorkat jelentő deszkáira: t. i. hogy játszani, sokat akarnak játszani! Egyelőre csupán ezt akartuk elmondani, később módunkban lesz hétről-hétre az előadásokra érdemileg visszatérni.

Karfelvétel. A „Népligeti Szinkör” igazgatósága közli: Azon fiatal leányok, kik a színi pályára akarnak lépni, díjmentesen kiképeztetnek. Jelentkezni a „Népligeti Szinkör” igazgatóságánál lehet.

Fogak és fogsorokat, szájpadlás nélkül a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készíti

Guttermuth János Kétféltetve Kétféltetve
mű-fog specialista
BUDAPEST, VII. Baross-tér 20. I. Jobbra 3.

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert ketten vagyunk e házban. — Érkezéskor kérem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159-63

Kiadja: A „Napló”-ujságvállalata.

HIREK.

A hétről.

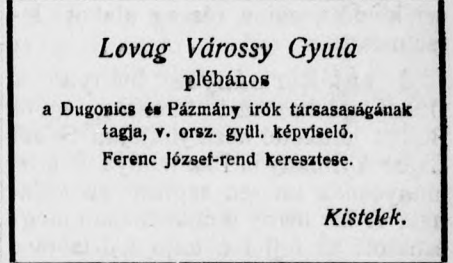
(A Munkácsiban két ur beszélget.)

— Szédületes...
— Micsoda?
— Ép az előbb beszéltem Töhötöm Adolárral; ez aztán egy gavallér. Az összes urnákba dobott valamit...
— Valamit, valamit. De mi az a valami.
— Hát pénz!
— Gondolja? Hát képzelje, azóta Adolár barátom nem bírja felvenni a frakk-, szalon-, szmoking-, zsaket nadrágját.
— Talán meghízott?
— Fenét! Valamennyi nadrágjáról levágta a gombokat...
— Hallja! Magának úgy látszik nincsen...
— Pardon! Mit szól a kirakatversenyhez?
— Semmit! Sok érdemes kereskedő a versenyből kimaradt.
— Kimaradt?
— Igen. Nézze pl. a bosnyák, ennek övében van az üzlet és a kirakat is: török, fezek, erszények, pipaszárak és — anexió! Vagy a Petőfi-utcai handlék: elnyűtt diszmagyarokkal, vagy Krisztó(fy): a hon árulója, részletfizetéses üzlettel, vagy...
— Vagy hallgat, vagy...
— Már hallgatok. Pszt! Pszt!
— Ugyan mit püsszeg?
— Hát nem hallja hogy harangoznak?
— Hallom, hallom és aztán?
— Ugyan kérem, nem tudja, hogy miért szól a harang?
— Miért? Miért? Azért, barátom, mert huzzák.
— Csodálatos, hogy ilyen nagy észszel...
— Ne folytassa, mert...
— Mert?
— Mert azt kérdezem, hogy Kúry Klára miért vett házat a Csalogány-utcában?
— Ez könnyen sejthető, mert azt hiszi, hogy ő a nemzet csalogánya. Ilyen értelemben nemsokára Justh Gyula az Elnök-utcában, Andrassy az Alkotmány-, Tisza Pista a Proféta-, Széll a Bécsi-, Simkó József a Figyelő-utcába és a darabantok a Köztemető-uton fognak házat venni, mert...
— Az indoklást elengedem. Igaz, mit szól a háziurakhoz?
— Semmit! Ugy látszik bajban vannak.
— Honnan sejtji?
— Mert Polónyi védte őket...
Katé.

Nagybeteg orsz. képviselő. *Solymosy* Endre, az udvarhelyi kerület országgyűlési képviselője, mint részvétellel értesülünk nagybetegen fekszik Székelyudvarhelyen. A közszeregetben élő képviselő, tisztelőinek és barátainak fájdalmára, a husvéti ünnepekre történt haza utazásakor a vonaton meghűlt és erős influenzát kapott. De reméljük, hogy a nagybeteg képviselő ismert energiája győzedelmeskedni fog betegségén tisztelőinek, barátainak őszinte örömére.

30 év. Lapunk kiadó igazgatója *Erdész Zsigmond*, ki nagy összeköttetései révén az egész országban általános szeretetnek és tisztelőnek örvend, husvét másodnapján ünnepelte nejevel született Deutsch Rózával történt egybekelésének 30 éves fordulóját. A szerény családi ünnepeken a lap szerkesztőségének tagjain kívül még néhány meghitt bizalmas vendég vett részt és a boldog ünneplőket az ország minden részéből érkező táviratokban és levelekben szívélyesen üdvözölték.

Őn lovag. *Várossy Gyula* kisteleki plébános, a Dugonics-társaság és a Pázmány írók társaságának tagja, tehát érdemes irodalmi férfiú, akinek ijyeten érdemeit nem csak nem vitatjuk, de el is ismerjük. Az elég érdem is egy embernek: többre vágyakoznia — illetéktelenül, már — beteges ambíció, mely közel viszi az embert, akarata ellenére is, a neveléshez. Hogy így van, ezt *Várossy Gyula* példája fényesen igazolja. Az érdemes író ugyanis a király a *Ferenc József-rend* lovagkeresztjének adományozásával tüntette ki és ime *Várossy Gyula* fogta magát és nyomatott ilyen névjegyet

Lovag Várossy Gyula

plébános

a Dugonics és Pázmány írók társaságának tagja, v. orsz. gyűll. képviselő.
Ferenc József-rend keresztese.

Kistelek.

arra az alkalomra, hogy — saját szavai szerint — a főispán, neki a *Ferenc József* rendjét át fogja adni. — Ugy tudtuk eddig, hogy a rend lovagkeresztjének adományozása nem jogosít fel a „lovag” cím használatára és így, *Várossy Gyula* nak sem volt erre szüksége, mert — higgye el nekünk — az *őn-lovaggá* történt előléptetése nagyon kómi- kusan fest a névjegyen.

Bőséges áldás. *Jakó Istváné* budai cigányasszonyt bőséges áldás érte volna, ha gyermekei életben maradnak. Az aszonyt még szombaton szülési fájdalmak lepték meg, de csak vasárnap született meg egy kis lánya, ki néhány óra múlva meghalt, azután egy kis fia született halva, mire vasárnap beszállították az Irgalmasok kórházába, a hol mára virradóra egy harmadik gyermeke — egy kis lány — is megszületett — halva. Az anyja a „körülmenyekhez képest” elég jól érzi magát.

Malacok az ujságban. A Szabadkán megjelenő *Bácsmegyei-Napló* ban van egy zengő ének, melyben munkatársainak megszökését az itt következő bájos sorokban adja az olvasó közönsége tudtára:

Kalandvágó malacok. Fátum Franckó korcsmáros ma elpanaszolta

LÓWY JÓZSEF Sirkőraktárában

Budapest, II. kerület, Fő-utca 88. szám. (Pálffy-tér mellett) saját házában.

10 K-tól feljebb remek kivitelű sírkövek rendkívül nagy választékban kaphatók.

Minden e szakmába, vágó munkák, temetői, javítások vésések és aranyozások jutányosan és lelkiismeretesen készülnek.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél-, és legcsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állnak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tisztá, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a beu- foglalt gyógyásznál fogva kitűnő szere s legkülönböztet- tőbb gyomor-, légsző-, és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségekkel is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, a kik kizónásos ivóvíz helyett a bakteriummentes Ágnes-vízrel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Házitások számára másfélteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kőtes értékű mesterségesen szénsavval telített vizet, sőt a szódavízét is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzeté ingyen kapható. — A forráskészítés. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borviz!

a esendőrségen, hogy három kis malaca eltűnt. Bár a malacok meglehetősen nyugtalan természetűek voltak, eltűnésüket a korcsmáros mégis rendkívülnek találja. S ezért valószínűleg tartja, hogy csupán betévedtek valahová. A becsületes megtalálót a korcsmáros, ha visszahozná megcsókolta malackáit, szívesen honorálná bármivel.

Istenem, milyen boldog nagy lelki ez a szerkesztő! Boldog örömeiben talán a becsületes megtalálót hajlandó volna — horribile dictu — munkatársává is fogadni...

Botrány egy temetésen. Kinos incidens történt tegnap, — mint tudósítónk jelenti, — egy makói temetésen. Utolsó útjára kísérték egy halottat, és a gyászos szertartást egy részeg, minden nemesebb érzésből kivetkőzött honvédi lakos mindenáron megakart zavarni. A gyászszertartást végző Sipos István segédlelkész csendesíteni próbálta a kötekedő alakot, de ez nem hogy lecsendesedett volna, hanem a nála levő kapával neki akart menni a papnak a csak a gyászoló közönségnek sikerült ebben megakadályozni. A gyalázatos merénylő azonban ezzel még nem elégedett meg, hanem betolakodott a temetőbe is, és a sírnál a legocsmányabb szavakkal illette a papot. Sipos István rendőrt küldött, aki a részeg alakot tartóztatta.

A hajó kormányos leánya. A Dunai gőzhajózási társaság egyik Budán lerakódó uszályhajóján Sabel Lajos kormányos Ika leánya a kormányosház tetején segített az apjának. A kis leány munkaközben megcsuszott és fejével a hajó fedelzetére bukott, ahol összezsuzta a koponyáját. A kormányos kis lánya belehalt sebeibe.

Katzerkez a Megóvándókkal. Bundák, ruhák, szőnyegek, stb. elismert legjobb módszer, első intézet (R. T.) Budapest, VI., Ó-utca 44. Telefon: 21—98.

Szívhibák és véredényelmeszesedés ellen Finzen-féle vílámpafüredőket alkalmaz dr. Höngig Izsó villanygyógyító intézetében (Budapest, IV., Károly-körút 24.) Ezt az eljárást a koppenhágai Finzen intézetben több mint ezer szívbeteget sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. Höngig próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalommentes gyógyeljárás sikerét szívbízünyhibák, szívrozombetegedések, véredényelmeszesedés ideges szívbaj és szívzorongási rohamok (asthma, angina ectorpis) esetében.

A József-körút látványossága.

A husvéti ünnepek alatt százával csoportosult a sétáló közönség a József-körúton levő

Simplon kávéház terassza

előtt, mely a maga nemében gazdag, buja növényzetével, művészi izléssel elrendezett cserjéivel, valódi ideális Otthont nyújt vendégeinek, kik a kitűnő italok, pontos, udvarias kiszolgálás és tisztességes árak előnyei mellett, még a főváros nyugzó és pezsgő életének megfigyelésében is kellemes szórakozást találhatnak. A Simplon-kávéház terassza olyan látványosság, melyet úgy a fővárosi mint a vidéki közönségnek érdemes megtekinteni.

Legujabb.

A török forradalom.

A válasz.

Konstantinápoly, ápr. 18.

A janinai ifju-török komité az új kabinet választását ma kapta meg, melyben az új kabinet figyelmeztette a komitét, hogy a haza megmentése érdekében maradjanak nyugodtan. A válasz a komiténél óriási felháborodást keltett és elhatározták, hogy mindannyian Konstantinápoly ellen vonulnak.

Fellázadt ezred.

Konstantinápoly, ápr. 18.

A Monasztérban fekvő 3-as számú gyalogezred fellázadt. A városban óriási a pánik. A lakosság attól tart, hogy a katonák vérengzeni fognak.

Terjed a forradalom.

Köln, ápr. 18.

A Kölnische Zeitungnak jelentik: A vidéken a forradalom veszedelmesen terjed. Mára virradó éjjel hat politikai gyilkosság történt.

Gyilkol az utca.

Páris, ápr. 18.

A Matinnak jelentik Konstantinápolyból, hogy a külváros csöcselke a gazdagabb törököket megtámadják, könyörtelenül lemészárolják. A hatóság a csöcselékkel szemben tehetetlen.

Mozognak az örmények.

Berlin, ápr. 18.

A Morgenpost közli, hogy úgy a konstantinápolyi, mint a vidéki örmények között a forradalmi hangulat erősen észrevehető. A hatóság attól tart, hogy az örmények zavargást fognak rendezni.

Halál a gyaurokra.

Köln, ápr. 18.

A Kölnische Zeitung közli, hogy az egész forradalomnak keresztényellenes jellege van. A felbujtogatott tömeg utcáról-utcaára jár és folyton: Halál a gyaurokra! kiáltja. A keresztények helyzete nagyon válságos.

Összeesküvés a szultán ellen.

Konstantinápoly, ápr. 18.

A rendőrség egy nagyobb szabású összeesküvést fedezett fel, amely a szultán élete ellen irányult. Az összeesküvők feje a palota őrség Achmed Renal nevű tisztje volt. Az éj folyamán husz katonát letartóztattak.

Budapesti közúti vaspálya társaság

Hirdetmény.

A Budapesti közúti vaspálya társaság

XLIV-ik rendes közgyűlése

f. évi április hó 28-án délután 3 és fél órakor a társaság igazgatósági épületében Budapest, V. ker., Lipót-körút 22. sz. alatt fog megtartatni.

Budapest, 1909. április 6-án.

Az igazgatóság.

Természetes forró-meleg

kénes forrástó

a Thermál-szálloda földszintjén, iszapborogatások, kő-, és kádfürdők a Nagyszálló földszintjén. Gondos pensio. A téli évadra vonatkozó felvilágosítás végett forduljon a budai Szent Lukács-fürdő igazgatóságához.

Kristály

forrás-ásványvíz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

GASSNER testvérek

Budapest, IV., Gizella-tér 2.

Szőnyegek, függönyök, terítők, pokróczok és butorszövetek legolcsóbb árban.

Szülők figyelmébe!

Chicces fiu és gyermek ruhák minden alkalomra 4 frtól feljebb dus választékban kaphatók

Pollák J. József fiu és gyermek ruha speciálstánál Bpest, Erzsébet-körút 7. A New-York palota mellett.

Egyes mosónadrág 65 kr.

Magánkutatásokat megfigyeléseket, nyomozásokat, házassági valamint kényes családi ügyekben is legdiszkréttebben legpontosabban és legjutányosabban teljesít

Szita Flórián irodája

Budapest, VII., Hársfa-u. 18.

Pirszén (koks) a budapesti légszeszgyárakból,

a legjobb, legtisztább és legtakarékosabb fűtőanyag.

Leszállított árak 1909 április hó 1-től:

Diópirszén	100 kgrmként helyt a gázgyárakban	4 kor.	32 fill.
Darabos pirszén	100 " " " " "	4 " "	20 " "
II-rendű pirszén	100 " " " " "	3 " "	32 " "

Házhoz fuvarozás és berakásért a pinczébe:

a) a balpart belterületén	100 kgrmként	32 fillér
b) a jobbpart belterületén (a budai légszeszgyárból)	100 " "	36 " "
c) a Vár-, Gellérthegy-, Naphegy-, Rózsadomb és környéke, Ó-Buda a bal- és jobbpart külterületén, valamint a pesti gyárakból Budára történő szállításoknál	100 kgrmként	60 fillér
d) zsákolásért (250 kgr.-tól 1000 kgr.-ig kötelező).	100 " "	32 " "

Tekintettel az elmúlt téli hónapokban a szállítás körül beállott rendkívüli nehézségekre, kérjük a n. é. közönséget, hogy pirszén szükségletét lehetőleg már a nyári hónapokban beszerezni sziveskedjék.

Az igazgatóság.

Gyerünk a

„Gambrinus” étterembe

Erzsébet-körút és Wesselényi-utca sarok. — Az előkelő közönség találkozó helye.

Naponta nagy katonazene.

Hetenként háromszor a budapesti 1. honvéd gyalogezred zenekara játszik, dezséri Bachó István karnagy vezetésével.

Elsőrendű étterem. Kitűnő konyha. Pompás italok

Grünwald József

kárpitos és díszítő

VII., Vörösmarty-utca 4.

Készít mindenféle napellenző ponyvákat kávéházak, vendéglők, szállodák és üzletek valamint villák részére. 30 éves gyakorlat. A legtöbb Budapesten és az országban használatban levő napellenző ponyvák készítője.

Jászapáti

Kaszás Lajos

ETTERME

Budapest, VII., Rákóczi-ut 46. sz.

A fővárosi és vidéki közönség kedvenc találkozó-helye. Pompás magyar konyha, saját termései balatonvidéki borok, figyelmes kiszolgálás.

Halló! Halló!

Újonnan megnyílt a

TISZA SZÁLLÓ

uj bérlők által.

Budapest, VI., ker., Révay-utca 24. szám.

Hatvan szoba, villanyvilágítás, rézágypalka. Hónapos és naposszobák 1 firtól feljebb kaphatók. Fürdő a házban.

Nyilvános telefon állomás

TELEFON 107-00.

Gyógyforrás-szálloda

Budán, Lukácsfürdővel szemben

Putzer György nagy étterme

V., Váci-körút 14.

Minden este elsőrendű cigányzenekar

Prenner József mű- és épület-lakatos

Budapest, VIII., Üllői-ut 58. (Futó-u. sarok.) Készít: lépcső- és erkély-korlátokat, kapukat, sűrűkerítéseket. — Kovácsolt vasszerkezeteket. — Tűzhelyek minden nagyságban általánosan raktkáron vannak. Telefon 59—94.

Mindenki,

aki olcsón, jó ruhát akar vásárolni, ajánlatos tudni, hogy divatszertű, jó szabású és kitűnő kivitelű férfi-, fiu- és gyermekruhák :: a legjobb körökben elismert. ::

KELLER B. LIPÓT UTÓDA

HELLER JAKAB

férfiszabó-mester, Budapest, VII., Rákóczi-ut 13. sz. a. lévő férfi ruha-üzletében kaphatók.

Ugyanitt

angol és francia, valamint bel-töldi divatszövetekben dus vásztlak.

Külön mérték osztály.

Nyomatott Neuwald Illésutódai könyvnyomdájában, Budapest, VIII., Üllői-ut 48. szám.